

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра лісового і аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Еколого-агрохімічна паспортизація земель

Освітня програма Агрономія

Спеціальність 201 Агрономія

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №8 від “17” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Еколого-агрохімічна паспортизація земель
Освітня програма	Агрономія
Спеціальність	201 Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Освітній рівень	Магістр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	1 курс/1 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 32 год. Практичні заняття – 28 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua

2. Опис дисципліни

Ефективне використання земельного фонду України потребує контролю за станом родючості ґрунтів, рівнем забруднення їх важкими металами, радіонуклідами, пестицидами та іншими токсикантами. Виконання цього завдання можливе лише за умови постійно діючого агрохімічного моніторингу, основою якого є суцільний контроль за станом ґрунтового покриву, його деградацією, станом забруднення. Для цього слід готувати спеціалістів, які досконало володіють методикою еколого-агрохімічної паспортизації територій. У процесі вивчення курсу висвітлюються питання, пов'язані зі складанням еколого-агрохімічних паспортів територій сільськогосподарського призначення, аспекти деградаційних процесів ґрунтового покриву України, моніторинг ґрунтів та практичні рекомендації, спрямовані на екологобезпечне та ефективне використання територій сільськогосподарського призначення.

Мета та цілі курсу

Мета вивчення дисципліни «Еколого-агрохімічна паспортизація земель» полягає у набутті студентами комплексу знань та практичних навичок стосовно оцінки впливу об'єкта господарської діяльності на навколишнє середовище за допомогою інструменту – екологічних паспортів.

Завдання курсу:

Висвітлити передумови виникнення екологічної паспортизації, її головну функцію і мету, об'єкти паспортизації, принципи, на яких базується державна політика в сфері екологічної паспортизації, а також головні завдання її на сучасному етапі розвитку суспільства;

Виокремити законодавче поле процедури розроблення екопаспортів та джерела фінансування.

Ознайомити студентів із структурною побудовою і змістом екологічного паспорта промислового підприємства, методиками розроблення еколого-агрохімічного паспорта земельної ділянки (поля) лісостепових ландшафтів, екопаспортів джерела витoku води і водойми, міста, вікових дерев, рідкісних

рослин, природоохоронної території та об'єктів природно-заповідного фонду.

Сформувати інформаційне середовище та укласти орієнтовний екопаспорт територіально-адміністративної одиниці області.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

Знати:

- принципи проведення екологічної паспортизації окремих підприємств, територій і регіонів;
- передумови виникнення екологічної паспортизації, її головну функцію і мету, завдання та процедуру її проведення;
- об'єкти паспортизації, принципи, на яких базується державна політика в сфері еколого-агрохімічної паспортизації, а також основні завдання її на сучасному етапі розвитку суспільства;
- нормативно-правове забезпечення екологічної паспортизації підприємств;
- зміст та структуру еколого-агрохімічного паспорту полів та земельних ділянок;
- основні принципи екологічної паспортизації водних джерел, кормових угідь, місць видалення відходів.

Вміти:

- скласти еколого-агрохімічний паспорт поля чи земельної ділянки, і на основі його розробляти рекомендації господарству для покращення родючості ґрунтів;
- скласти екологічний паспорт промислового підприємства та паспорт потенційно-небезпечних об'єктів;
- на основі аналізу даних екологічного паспорта давати оцінку дотримання вимог щодо охорони навколишнього середовища та екологічної безпеки як підприємства в цілому, так і окремих видів устаткування та технологічних процесів;
- оцінювати ступінь використання підприємством природних та енергетичних ресурсів, а також давати оцінку застосованим на підприємстві ресурсозберігаючих технологіям;
- на підставі даних екологічного паспорта окремої території аналізувати екологічну ситуацію, що склалась в даному регіоні;
- скласти екологічний паспорт водних джерел;
- скласти екологічний паспорт місць видалення відходів.

Компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

СК6. Здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям і нефахівцям.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Використовувати методологію наукових досліджень, спеціальні методи та інструменти експериментальних досліджень, сучасні методи

обробки даних для розв'язання складних задач агрономії.

ПРН4. Здійснювати пошук необхідної інформації та оцінювати її в науково-технічній літературі, аналізувати, обробляти та оцінювати цю інформацію.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Екологічна паспортизація як функція державного обліку об'єктів господарської діяльності людини.	Суть та основні складові екологічної паспортизації. Сучасні екологічні паспорти та їхні різновиди. Законодавче поле екологічної паспортизації.	Тести, питання
2.	Еколого-агрохімічна паспортизація земельних угідь.	Структурна побудова і зміст еколого-агрохімічного паспорта основні напрями діяльності та заходи спрямовані на охорону природного довкілля. Охорона атмосферного повітря. Охорона водних ресурсів від скидання забруднених вод підприємствами. Основні принципи, напрями і завдання державної політик та заходи щодо зменшення обсягів утворення і накопичення відходів та охорони довкілля.	Тести, питання
3.	Оформлення еколого-агрохімічного паспорта поля чи земельної ділянки	Розрахувати агрохімічний та еколого-агрохімічні бали бонітетів земельних ділянок, визначити їх класи якості.	Тести, питання
4.	Екологічна паспортизація туристичних об'єктів	Визначити основні напрямки туристичної діяльності, заповнити паспорт туристичного об'єкта з обґрунтування природоохоронних заходів.	Тести, питання
5.	Екологічна паспортизація водний об'єктів та господарств	Вміти заповнювати паспорт водного об'єкта, паспорт водного господарства та паспорт рибогосподарської технологічної водойми.	Тести, питання
6.	Екологічна паспортизація промислових та сільськогосподарських	Ознайомитись з екологічною паспортизацією промислових та сільськогосподарських підприємств.	Тести, питання

	підприємств		
7.	Екологічна паспортизація потенційно небезпечних об'єктів.	Визначити основні екологічні проблеми пов'язані із діяльністю потенційно-небезпечних об'єктів, заповнити паспорт ПНО.	Тести, питання
8.	Екологічна паспортизація твердих побутових відходів	Визначити екологічні проблеми пов'язані із полігонами ТПВ та несанкціонованим сміттєзвалищем, заповнити технічний паспорт відходу	Тести, питання
9.	Екологічна паспортизація полігонів	Визначити основні ризики розміщення полігонів для локальних територій, заповнити санітарно-технічний паспорт полігону	Тести, питання
10.	Екологічна паспортизація областей та регіонів	Ознайомитись із екологічною паспортизацією областей та регіонів	Тести, питання

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Практичне заняття	30
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	10
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		-
Практичні з-тя		4		4		4		4		4		5			5			30
Самостійна р-та														10				10
Індивідуальні завдання																10		10
Екзамен																	50	50
Всього за тиж-нь		4		4		4		4		4		5		10	5	10	50	100

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<p>1. Кіпчач Федір Екологічна паспортизація: навч.-метод. Посібник. Львів: Малий видавничий центр лабораторії тематичного картографування географічного факультету ЛНУ ім. Івана Франка, 2016. 78 с.</p> <p>2. Кіпчач Федір Екологічна паспортизація: тексти лекцій, електронний варіант. Львів, 2018.</p> <p>3. Медведєв В.В., Лактіонова Т.М., Пліско І.В., Бігун О.М. Агрономічно орієнтоване районування земель за властивостями ґрунтів (обґрунтування, методи, приклади). Харків КП «Міська друкарня». 2012. 100 с.</p> <p>4. Методика проведення агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення. За ред. Яцука І.П., Балюка С.А. Київ, 2013. 104 с.</p> <p>5. Порядок ведення агрохімічного паспорта поля, земельної ділянки, затверджений Міністерством аграрної політики та продовольства України від 11.10.2011 р. № 536.</p> <p>6. Чечуй О.Ф. Еколого-агрохімічна паспортизація: лекції Х., 2017. 72 с.</p> <p>7. Чорний С.Г. Оцінка якості ґрунтів: навчальний посібник. Миколаїв: МНАУ, 2018. 233 с.</p>	

7. Контактна інформація

Кафедра лісового і аграрного менеджменту	Факультет природничих наук вул. Галицька 201, каб. 206, 107 тел. (0342) 59-61-66 (0342) 59-61-72 сайт: https://kl.pnu.edu.ua E-mail: klam@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	
Контактна інформація викладача	uliana.karbivska@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності, Положення про запобігання плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; отримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
Пропуски занять (відпрацювання)	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування)

	навчання може відбуватись індивідуально (в дистанційній онлайн режимі за погодженням із деканом факультету)
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку відповідно до зазначених критеріїв оцінювання у ЕНК. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Додаткові бали	Позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність.

Викладач _____ У.Карбівська